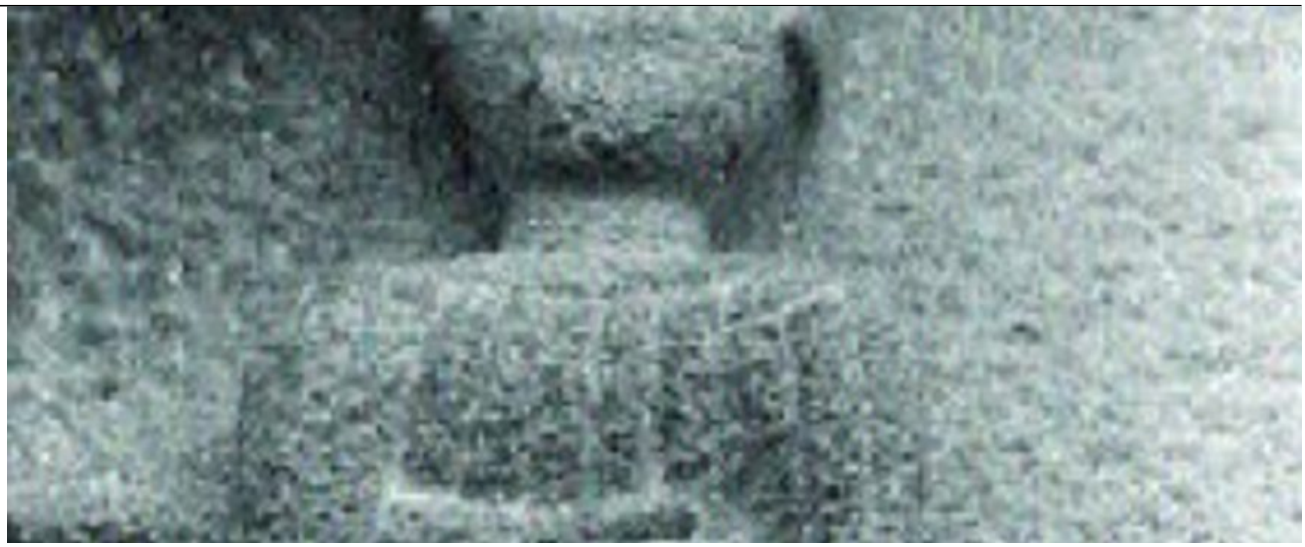

Álmodik a múlt - Szent György, jó vitéz

2014 június 25. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

A sajóudvarhelyi templom építtet?je az a Becse-Gergely nemzetség volt, akik az Ákos és Hermány nemzetségekkel együtt a XIII. század második felében t?nnek fel Erdélyben.

A Szolnok-Doboka vármegyei kis falu román kori templomáról a kezdeti id?kb?l nincsenek okleveles adatok, stíluselemei alapján a román kori templomok közé tartozik. Erdélyben az egyenes szentélyzáródású templomok a XIII. század második felében ugyanazokon a vidékeken jelennek meg, mint a félköríves apszisúak, de északkelet felé a Sajó völgyére is átterjednek - olvasható a háromkötetes Erdély történetében. Itt Magyarborzás, Szászmáté, Sajószentandrás, Sajóudvarhely falu templomát említi a könyv.

A sajóudvarhelyi templom - amelynek szentélye tehát egyenes záródású, s amely majdnem elpusztult - román kori elemeib?l megmaradtak töredezetten a szentély déli falának peremén a falak, a román kori fríz, szépen faragott kett?s levélsorú gyámkövekkel. Érdekes az északi kapu, amit a húszas években tártak fel. A kett?s tagú oszlopos ajtókeret felett, a köríves timpanonban k?relief látható: a sárkánnyal viaskodó Szent György. (Ezt néhányan megkérd?jelezik, de az ábrázolás egyértelm?en Szent Györgyre és nem Szent Mihályra utal, aki a templom véd?szentje lehetett.)

A falu katolikus lakóit is érintik a reformáció korának változásai: egy ideig unitáriusok, majd reformátusok. Az 1640-es évekre annyira megfogyatkoznak, hogy csak leányegyház, lelkipásztor nélkül, majd Somkerékhez csatolják. Nyilván ez lehetett az oka, hogy az épület az 1800-as években romlásnak indult. 1847-ben pedig teljes pusztulásáról olvashatunk. Ez csak annyit jelenthetett, hogy fedél nélkül, pusztán állott, mert falai megmaradtak, s?t szentélyének párkánydíszei is. A templomot aztán 1860-ban újjáépítették.

Véletlenül jártam a faluban, és a templom északi (befalazott) ajtaján rögtön megakadt a szemem. Úgy emlékszem, hogy csak ezt a domborm?vet fényképeztem azon a délel?ttön. Hogy mir?l szól, mir?l vall, abban a pap költ?, *Csanád Béla* segít, aki ezeket a sorokat írta a Kolozsvári testvérek prágai szobra kapcsán:

Ha kételkednél Szent György jó vitéz

történetében, idézd régi szobrát

a prágai vár ünnepi terén.

Halálra ítélt sárkány vicsorog rád,

mely sem halt meg igazán.

Meddig gy?zi a szent a néma harcot?

Id?tlenül tusakodik a h?s,

arcán felismered rettenve arcod.

Ha arra a szoborra, amely a magyar gótika egyik csúcsát jelenti, igaz ez a megállapítás, akkor erre a román kori domborm?re is, hisz valóban id?tlen id?k óta tusakodik, s közel ezer éve némán szól az arra járó hívekhez.

Móser Zoltán - Új Ember

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló